

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Előfizetési díj: Egész évre 12 frt., félévre 6 frt., negyedévre 3 frt.

Előfizetések és hirdetések díjak helyben és vidékről a szerkesztőséghez küldendők be.

Helyben előfizethetnek a szerkesztőségnek, a kiadó-hivatalnál, Demjén L., Keresztény P. kereskedésében. Egyes szám ára 5 kr. o. é.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Belső-tordantza szögletén, Csapó S. kereskedésével szemben, 1-ső emelet, feljárás a kaputól jobbra.

Hirdetési díj: öt hasábas garmond sorért 6 kr. s egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj.

Hirdetések felvételnek: Helyben: a szerkesztőségnek, a kiadó-hivatalban, Demjén László könyv- és Keresztény Pál papír-kereskedésében. Bécsben: Haasenstejn és Vogler (Neuer-Markt 11 sz.), Oppel Alajosnál (Wolfszeile 22. sz.), Rudolf Mosse officiel. Zeitungs-Agent (Stadt, Seilerstraße 2), Pesten: Haasenstejn és Vogler (Uriutca 13. Lang és Schwarz, Fürdőutca 4. Süddeutsche Annoncen-Expedition Stuttgart. Nyilaltatás sora 20 kr.

Előfizetés

„Kolozsári Közlöny“-re.

Megjelen naponként
egész nagy iven.

Előfizetési árak: egész évre 12 ft. o. é.

kilencz óra 9 „ „ „

félévre 6 „ „ „

évnegyedre 3 „ „ „

Az előfizetések egyenesen a szerkesztőséghez küldendők be.

A „Kolozsári Közlöny“

szerkesztősége.

A képv. ház pénzügyi bizottsága márcz. 27-én este tartott ülésében letárgyalta és elfogadta a magyar kereskedelmi és leszámítoló bank felállításáról szóló törvényjavaslatot. A bizottság felhívására a pénzügyminiszter előterjeszté a bank tervezett alapszabályait s ezeknek számos pontja a t. javaslatba vétetett fel, mely így újra szövegeztetik. A leglényegeseb változtatások, melyeket a pénzügyi bizottság tett, a következők:

Az 1. §-ban kitétik az intézet alapitókájának minimuma 25 millió. Az alapszabályok azt mondják, hogy a tőke, idő folytán, 50 millióra emelhető fel.

Egy új 2 § alkottatik, melybe az alapszabályokból átvételnek az intézet működési körét illető pontok, ezek közül azonban kihagyatik az értékpapírok vétele és eladása, a mi, mint börzei speculatio, a leszámítoló bank hivatásával és jellegével ellenkezik.

A törv. javaslat 3 §-ban foglalt azon rendelkezés, hogy egy százezre 100 darab részvény birtoka jogosít, leszállítatik 50 darab részvényre.

A 4. és 5. §§. szabatosban szövegeztettek; az azokban foglalt lényeg változatlanul marad.

A 6. §. marad.

A 7. §., mely ily szó: „A hitel- és pénzügyintézetnek jövőre megadandó jogok és kedvezmények a szóban levő intézetnek minden üzletágára nézve, biztosítatnak“ egészen új szöveget nyer. A pénzügyi bizottság megállapodása szerint a §-ban ki fog mondatni, hogy a magyar kereskedelmi és leszámítoló bank, e javaslatban körülírt működési körére nézve, mindazon kedvezményekben részesül, melyek egyéb letéti bankoknak meg fognak adatni. E szövegezés által világosan ki van mondva, hogy a jegybanknak adandó kedvezményekre a leszámítoló bank nem tarthat igényt.

A többi §-ban nem lényeges, s nagyjából csak a szöveg szabatosítására vonatkozó módosítások tételtek.

Meg kell még említenünk, hogy a leszámítoló bank ötven évre alakul, s így természetesen a privilegiumok is ez időközre szólnak. A pénzügyi bizottság jelentését valószínűleg szombaton terjeszti elő a háznak.

Budapest, mart 28.

r. A higgadt megfontolás, a kölcsönös capacitatio, s az erélyes de nem tulhajtott követelés okadatolt védelme ülték a képviselőház mart. 26-ki ülésében diadalukat azon alkalommal, midőn Magyarország pénzügyminisztere Tisza kardesörtét interpellatiójára kijelenté, hogy sikerült annak rendje és módja szerint a legkülönbözőbb körökben felmerült indokolatlan aggodalmakat, melyek a magyar leszámítoló bank iránt kötött szerződést kockáztathatták volna, eloszlatni, megnyugtani.

Nem lehet, hogy szívünkben ne örüljünk e kényes kérdés ily módon történt szerencsés megoldásán, mely megnyugtatta mindkét félt, s nem hagyott vissza keserűséget sem itt, sem ott, s mely előtérbe vonta azon kölcsönös ér-

dek solidaritást, mely két egymáshoz kötött állam között kell, hogy fennállhasson.

Nem azon diadalnak örülünk mi, melyet Kerkapoly és Szilágyi Bécsben időzések alatt kieszközöltek Magyarország számára, hanem gratulálunk, a magyar kormánynak azért, hogy egyrészt megmutatta, hogy Magyarország közvéleménye, uralkodó parija erővel tud szerezni az ország megtamadott jogainak, indokolt követeléseinek a nélkül, hogy bármiféle repressaliákat vett volna igénybe, vagy csak helyezett volna is kilátásba s másrészt, hogy őszhangba tudta hozni a legellentétebbben szétfutni kezdő érdekeket, melyek sokakat aggodalomba ejtettek azon viszony üdvössége iránt, mely közös uralkodónk államai közt legujabban létrejött.

A magyar leszámítoló bank létesítése nem oly portentum, minőnek kivívása miatt bármely állam valami különösen örvendhetne; e kérdést nálunk egyfelől abnormis viszonyaink másfelől a túlnan okatlanul megindított agitatio tették oly nagy fontosságúvá; azokkal sem tartunk, kik egy magában a leszámítoló bank felállítását által a magyar bank alapját látják lerakva; de arról meg vagyunk győződve, hogy ez által lényegesen könnyítettett az ezzel különben összefüggésbe nem hozható bankkérdés megoldása. Meg vagyunk pedig erről győződve először azért, mert a leszámítoló bank felállítását által a magyarországi pénzpiac fel szabadul az osztrák bank pressiója alól, melyet az e kérdés saját nyje szerinti megoldásának siettetésére s előmozdítására busasan felhasznál; s meg vagyunk győződve másodsor azért, mert Magyarország jogos kívánalmi eljutottak e kérdés megoldása alkalmából oda is, a hol azok biztos támaszt fognak találni, bármiféle osztrák pénzügyminiszter, vagy az osztrák nemzeti bank bármily magas állású ágensének fondorkodásai ellen.

Ez volt a legelső eset, midőn a baloldal vezére teljesen és fenntartás nélkül helyeselte a kormány oly eljárását, mely eredményre vezetett daczára annak, hogy egy nehéz kérdés épen ellenkező modorban oldott meg, mint azt a baloldal vezére, a mennyire interpellatiójából következtetni lehet, megoldani megkísérelte volna, s pedig mint a jelenlegi megoldás factorai mutatják, aligha sikeresen.

Az közvélemény, melyre a baloldal szónokai olyannyira szeretnek hivatkozni, Tisza interpellatiója után nyugodtan maradt. Nyugodtan és méltóságteljesen várta az ország miniszterének visszatértét s az eredményt, mert érezte, hogy nem ildomos, nem időszerű, s nem is lehet sikeres az időelőtti felhevülés szemben azon eszletlen agitatioval, mely Bécsben megindult.

Őt, a közvéleményt illeti meg az eredményből egy jó nagy rész, mely nem kockáztatta időelőtti megmondatlan beavatkozása által a megoldás illeten lehetőségét.

És Magyarország közvéleménye ez alkalommal másodsor mutatta meg a világnak, hogy érzi hivatásának nagy horderejét, s meg van benne az az érzék, mely épen mivel a nagy tömegtől függ, csak a természet adománya lehet, és mely egyedül biztosítja az alkotmányosság sikeres fejlődését.

Az egész világ bámult, midőn e közvélemény Sadova után egy vonallal sem esigázta fel követeléseit Ausztriával szemben s megmaradt a korábban formulázott feltételek mellett az ellenfelet ért nagy szerencsétlenség daczára is. A legkülönbözőbb napokban mérséklé-

tének higgadságának, a helyzet kényessége iránti érzékének fényes jelét adta ismét az által, hogy nem hagyta magát elcsabíttatni azon csengő felhívás daczára, mely neki szólt a baloldal köréből.

Ily nép büszke lehet önmagára, s ily népre büszke lehet uralkodója, ki a nép irányában alkotmányos érzületének ismételve adá e kérdésben oly szép és megható jelét.

Kerkapoly pénzügyér válasza a leszámítoló bank ügyében

Kerkapoly Károly pénzügyminiszter (Halljuk halljuk!) T. ház! A tegnapielőtti ülésben Debreczen városa igen t. képviselője kérdést intézett hozzám, mely kérdésre sietek a következőkben válaszolni. (Halljuk!)

Igaz, hogy a bankverein egy nagyobb szabásu magyar leszámítoló kereskedelmibank létesítésére vállalt kötelezettségének keresztülvételét, illetőleg beválthatását már-már lehetetlennek kezdette tartani, szemben a legkülönbözőbb körökben alaptalan feltevések és téves értesülések által keltezt azon nagymérvű ellenzéssel, melyet találkoznai kénytelen volt.

Azonban itt is az történt, a mi rendesen történni szokott: az igazság utat tört magának, a nem kellő alapon tamadt aggodalmak eltűntek, a fölzaklatott szenvedélyek lecsillapultak, és ma már misem áll utjában annak, hogy a nevezett pénzügyintézet vállalt kötelezettségének ne csak készen nyilatkozzék eleget tenni, de ebbeli kötelezettségének anyagilag biztosítása ellen se legyen semmi kifogása. Epen azért eszik szüksége annak, hogy a t. képviselő ur kérdéseire azon részére is válaszoljak, vajjon mit szándékozom tenni a végett, hogy a vállalt kötelezettség érvényesíthető, s a végett, hogy illetéktelen akadályozások, a mennyiben fennforogtak volna, megszűnjenek, elháríttassanak. Ezen akadályok már megszűntek, már elhárítták, következőleg további intézkedés szükségére tekintetben nem forog fenn.

Azonban midőn a tett kérdésre ilykép válaszolnék, egyszersmind kötelességemnek tartom, a kérdéses intézet felállítására vonatkozó törvényjavaslatot annak indoklásával együtt a t. háznak bemutatni, kérvén, méltóztassék ezt a pénzügyi bizottságnak azon utasítással kiadni, hogy ezt a dolog fontosságának és sürgősségének megfelelőleg mielőbb tárgyalni s ez iránti jelentését a t. háznak bemutatni sziveskedjék. (Helyeslés.)

(Tisza Kálmán: Az igen t. pénzügyminiszter ur interpellatióra azt feleli, hogy a legkülönbözőbb körökben kelt ellenzések birták a bécsi Bankvereint arra, hogy a vállalt kötelezettség alól magát kihúzni megkísérelte. Azt mondja továbbá, hogy miután az illetéktelen akadályozások megszűntek, nem forog fenn szüksége annak, hogy feleljen azon kérdésekre, mit szándékozik ezzel szemben tenni.)

En, t. ház, ebből constatálom, hogy az illetéktelen akadályozások csakugyan léteztek, s így nem volt szükség- és alpnélküli az azok elleni tiltakozás.

Hogy az illetéktelen akadályozások megszűntek, azon részéről teljes szívvel örülök, azonban nagyon óhajtánám, és nagyon szerettem volna, ha a t. miniszter ur felett volna és felvilágosított volna arról, hogy vajjon ezen akadályok, ezen aggályok mily módon és mily feltételek mellett szűntek meg; hogy megszűntek-e úgy, mint meg kellett szűniök az által, hogy a magyar kormány ezen tisztán Magyarországot, a magyar törvényhozást illető ügyben visszautasította másoknak beavatkozását; vagy pedig megszűntek talán azok másokkal folytatott egyezkedés folytán? mert míg ha az első utón, ha t. i. az által szűntek meg, hogy a kormány félisan visszautasította az idegen beavatkozást, teljesen meglehetnének elégedve; addig a másik esetben, azt tartom, hogy a kormány nem felelt volna meg a maga feladatának. (Helyeslés.)

Különbö magáról ezen bankról sem szoltam, s nem szólhattam akkor, midőn interpelláltam. Nem szoltok és nem szoltatok ma sem. Majd szólhatunk hozzá mindannyian, ha ismerni fogjuk a javaslatokat, a melyeket a pénzügyminiszter ur a

ház asztalára tett. En, mondóm, annak, hogy az illetéktelen befolyások és akadályok megszűntek, mint eredménynek örülök. Az eljárás felett nem itélhetek, mert nem tudom, hogy mily módon szüntetették meg, valamint nem mondhatok ítéletet a feltételek felett sem. En részéről csak egynek kívánok ma már kifejezést adni, s ez az, hogy ha az aggályok megszüntetésének feltétele talán a magyar nemzeti bank létrehozása iránti engedelmeknek tétele lett volna, ezt soha helyeselni nem tudnám. (Helyeslés.)

En nem követelhetem a t. miniszter urtól, ha nem látja ezelszerűnek, hogy nekem arra, hogy mily eljárás és mily feltételek mellett szűntek meg ezen beavalkozások és aggályok, feleljen. De ha ezekre ma nem felelhet, engedje meg, hogy végleges ítéletemet az eljárás felett én is akkorra tartsam fenn, midőn a következmények meg fogják mutatni, hogy miképen történt az akadályok elhárítása. (Helyeslés.) En tehát most nem végleges, hanem csak ideiglenesen vehetem tudomásul a t. miniszter ur választát.)

Kerkapoly Károly pénzügyminiszter: T. ház! Megnyugtatósnak lévén szándékom a válaszzommal, (Halljuk!) nem tehetem, hogy a t. képviselő urtól éppen most hallottakra pár szóval ne válaszoljak. (Halljuk.) En ezen intézetet a bankkérdés megoldásának soha sem tekintetem, tekinteni soha sem akartam vele egybefüggésbe sem hoztam, (Helyeslés balfelől.) hozni nem is szándékoztam (Helyeslés) sem egyik, sem a másik irányban. Következőleg létesíthetőként ama sokkal nagyobb kérdésben bármily is, a mi különben jogunkban levőnek, érdekünkben állónak tekintetem, feláldozni, vagy feltételle tenni ezekben sem volt. (Helyeslés balfelől.) Sőt ezen kérdés tárgyalása közben elejétől végeig azon tekintet vezetett, hogy az Magyarországnak magán ügye, a mely Magyarországon kívül senkit sem illet, mert hogy senkit sem bánt. (Helyeslés.) E nézpontot egy pillanatra sem tévesztetem el szem elől és ha — mint mondtam — a legkülönbözőbb körökben tamadtak akadályok, hamis suppositiók alapján támasztott nehézségek, akkor ezen legkülönbözőbb körökkel szemben a dolog olyatán állásának, a minőt épen kifejtettem a kellő világlatba helyezése okozta, hogy nem egy, hanem többfelé, lehet mondan, már általában véve a szenvedély helyett a józan megmondolás szava hallható. Ha kivételek ellenkezőre mutatnának, ezt lehetne sajnálni, de azt hiszem, egészben és nagyban ezen uton, a melyet kifejezésre hoztam, a czél el van érve. (Helyeslés.)

Elnök: Tehát a ház a választ tudomásul veszi.

Legujabb táviratok.

Bécs, mart. 27. A „Pr.“ szerint az urak házanak pénzügyi bizottsága végig tárgyalta az 1873-diki budgetet, és az összes tételeket változatlanul az alsóház határozatai szerint fogadta el. A képviselőházában a kereskedelmi miniszter több vasutra vonatkozó tvjavaslatokat terjesztett elő; a pénzügyminiszter pedig törvényjavaslatot adott be a közkereseti és gazdasági társulatoknak a bélyeg és közvetlen illetékek tekintetében adandó kedvezmények tárgyában. A politikai kormányzó hatóságok felállítására iránti törvényjavaslat 2-ik és 3-ik olvasásban elfogadtatott. A divazza-póliai vasuttra, valamint az ügyrendre vonatkozó tvjavaslatok szintén elfogadtattak.

Páris, mart. 27. A hadsereg szervező bizottsága a tartományi rendszert fogja javaslatba hozni.

Szt.-Pétervár, mart. 27. A császár egyenes parancsára egy szakbizottság legközelebb egy új tervvezetést fog kidolgozni az ázsiai provinciák új fölössztásáról.

Madrid, martius 27. Fegyveres caristák a francia területre csaptak át; körülvették a községi maire házat és carlista szökevényeket vittek el.

Madrid, martius 26. Az „Imperiale“ szerint don Carlos fia, Alfonso javára leköszönt. Hír szerint Cabrerával kiegyezés létesült; ez utóbbi venné át a carlista fölkelés vezetését. A nép Quce-

res vidékén fellázadt, s a jószágok felosztását követeli.

London, mártius 27. Mint mondják, Granville azért vonakodott elismerni a spanyol köztársaságot, mert nem bír oly szabályszerű állammal, a ki a külfölddel való érintkezést közvetíti.

London, márt. 26. A lord-mayor által 200 vidéki mayor tiszteletére adott lakomán jelen voltak: a ministerek, követek és számos parlamenti tag. — Gladstone beszéde folyamán ezeket mondta: Mi elbuktunk és megint felállunk, a nélkül, hogy szegyelelünk magunkat, hogy nem sikerült Irlandnak nemzeti egyetemet adni. A történelem befogja bizonyítani, hogy ezen egyetem elve lerombolhatlan.

Versailles, márt. 26. A nemzetgyűlésben Meaux előterjeszti a lyoni közsegélytanácsra vonatkozó jelentést. A baloldal ezen ügy elnapolását indítványozza; miután a kormány ezen indítványt nem pártolá, az ügy tárgyalása hétfőre tűzött ki. Az elnapolási bizottság állandó bizottság kinevezését és a nemzetgyűlésnek április 5-től május 19-ig leendő szünetelését fogja indítványozni.

Törvényjavaslat.

a „magyar lezárt és kereskedelmi bank” cím alatt Budapesten létesítendő részvénytársulatnak engedélyezendő kedvezmények iránt.

1. §. A kormány felhatalmaztatik egy, a hazai ipar- és kereskedelem előmozdítására alakuló s egyúttal az államkincstárnak a rendes kezelés folyamán felmerülő bankár, üzleteivel és megbízandó és csak ezen ezelnek megfelelő üzletkörürel felruházandó pénztárat létesítését az alább felsorolt módok mellett engedélyezni.

2. §. Az intézet részvényei előmutatóra szólnak.

3. §. A közgyűlésen gyakorlandó egy szavazatra száz darab részvény birtoka jogosít.

Egy részvényes sem bírhat azonban ötvennél több szavazattal, akár saját nevében, akár meghatalmazás alapján.

4. §. Az intézet befizetett alaptőkéje erejéig, s birtokában levő váltók, mindennemű érték papírok, készpénz vagy érczkészlet által fedezett, előmutatóra, látra és 50 frtnál nem kisebb összegre szóló kamatozó pénztári utalványokat bocsáthat ki.

A kormány felhatalmaztatik, hogy a pénztári utalványokat a bank megkeresésére és annak terhére előzetesen megállapítandó feltételek alatt s módok mellett az évére kijelölendő állampénztáraknál az előmutató kívánatára készpénzre felváltathassa.

5. §. A 4. §-ban említett látra szóló, nemkülönben az intézet által befizetett alaptőkéje két-

szerez összegének erejéig az előbbi §-ban említett fedezet mellett folyó számlára átvett idegen pénzek alapján kibocsátható névre vagy előmutatóra 50 frtnál szintén nem kisebb összegről szóló, bizonyos lejáratu vagy meghatározott felmondási időhöz kötött kamatozó pénztári jegyek bíróság meg nem semmisíthetők.

6. §. Az intézet az általa kibocsátott kamatozó pénztári utalványokat és jegyeket, a mennyiben ezek a beváltásukra kitűzendő és nyilvánosan közzé teendő határidő elteltével számítható 6 év alatt be nem mutatottak, beváltani vagy újakkal kicserélni nem kötelesek.

7. §. A hitel- és pénztáratételeknek jövőre megadandó jogok és kedvezmények a szóban levő intézetnek minden üzletgára névre biztosítatnak.

8. §. Az állam rendes pénztári kezeléséből származó felesleg az alapszabályokban megállapított feltételek s az intézet részéről az állampénztárba leteendő teljes fedezet mellett az intézetnél fognak elhelyeztetni gyűmölcsötztetésre.

9. §. Az intézet illetékes bírósága az általa vagy ellene indítandó minden perre névre az budapesti királyi kereskedelmi és váltótörvényszék.

10. §. Az intézet jogosítva van nála levő idegen értékek, pénzek és követelésekre intézett foglalások esetében a saját követeléseinek fedezése után fennmaradó értékeket a budapesti kir. kereskedelmi és váltótörvényszéknél letéteményezni, vagy pedig a foglalás tartamára magánál visszatartani.

11. §. Az intézetnek jogában áll a nála adósa által, vagy ezekért mások által, az intézet biztosítása céljából letett vagy az alapszabályok szerint gyakorolható üzletek folytán az intézet birtokába jutott pénzekből, köz- vagy magánhitelpapírokból és egyéb értéktárgyakból követeléseit minden más hitelező előtt a bíróság közbejötté nélkül kielégíteni.

Jogosítva lesz továbbá a tőzsdeileg jegyzett értékpapírokat a tőzsdén eladni, oly tárgyakra névre pedig, melyek nem állanak tőzsdei forgalomban, rendesen kiállított könyvkivonatai által igazolt követeléseire a budapesti kir. kereskedelmi és váltótörvényszéknél azonnal az árverés elrendelését kérelmezni, a melyet a nevezett törvényszék egyotlen hatánap kitűzése mellett elrendelni tartozik.

Ezen jogainak gyakorlásában az intézet sem adósának halála, sem pedig annak vagyonára névre megnyílt csőd által nem gátolthatik; tartozik azonban a követelése fedezése után fennmaradó felesleget a hagyatéki, illetőleg csődömegebe beszozálatni.

12. §. Mindazon esetekben, a melyekben az intézet adósa ellen intézett keresetét könyveiből vett kivonatra alapítja, ha ezen kivonat a társulat aláírás címével és azon hozzáadással, hogy

telne! . . . szól Teleki nyájasan és Bánffy né közelebe lép.

A nővérek kibontakoznak egymás karjaiból. . . lovagjaikhoz fordulnak, derűlten vidáman üdvözlőköt s elfogadván följajlott segélyezésüket, az udvari és egyházi személyzet kíséretében a lépcsőn fölhaladnak.

Az ebéd pompás és nagyszerű volt, a magyarországi urak, kik néhányan mint láttuk, Bánffynak állandó vendégei valának a vidor hangulat föltényezői voltak, egymást fölváltván kedélyes, de a nők iránti hódolat és tisztelőteljes felköszöntésekkel.

Ebéd végeztével a nők visszavonulnak, hogy a férfiak erdélyi ös szokás szerint ebédutáni poharzásaitk fesztelenebbül folytathassák; de a poharzás ez alkalommal a házigazda szívélyes kínálgatása és erélyes példa adása daczára is lanyhulni kezd. Teleki Mihály uram keveset iszik s csakhamar kijelemti, hogy ez időszerint a házában a poharzásnál fontosabb ügyek is várnak elintézésre.

Bánffy megértvén azonnal a fő ur czélgatát, vendégeihez fordul. — Vigan urak! . . . szól lelkesítőleg — igyatok! Mulassatok! . . . s a tiszteletre hívván a házigazda szerepét, Telekit karon fogja s bevezeti magánoszobájába.

Mielőtt azonban e komoly országos ügyek tárgyalását fölkeresnök, a nővéreknél tegyük rövid látogatást.

A hálótermet ismerjük.

Bánffyné a folytonos kedély-hullámzás, hosszas ebéd kissé kimerítették, s midőn az étteremből visszavonulának, bocsánatot kért kedves Annájától, hogy őt az elfogadó nappali terem helyett nyugágyához vezeti; és Anna a lélek, a szívjószág, a valódi és komoly érzelmek eszményképe megjegyzi, miszerint ő Bonczhidára nem is parádézni, hanem nővért és pedig beteg nővért látogatni jött, hogy kedves Katalinja érte életmódjában, házi rendjében, mit se változtasson, hogy pihenjen, vagy szunyadjék hajlama kedve szerint s ő véle pihenni, vagy mellette virasztatni fog.

Ott találjuk tehát őket az ismert kereveten egy más mellett ülve.

A hasonlat köztük annyira feltűnő, miszerint

az a társulati könyveknek hű kivonata; ugy nemkülönben a társulat pecsétjével is ellátatik, teljes bizonyító erejű okiratot képez, s annak alapján, ha a könyvkivonat bíróságilag vagy közjegyző által hitelesítettik, azonnal bírói fizetési megahgyás kibocsátása kérelmezhető.

Ha az adós a fizetési meghagyásnak 8 nap alatt eleget nem tesz, — ellene a végrehajtás minden újabb kérelemnélkül a fizetési meghagyás alapján foganatba lesz veendő.

A végrehajtási eljárás az ingóságok tekintetében a váltó végrehajtási eljárás, az ingatlanokra névre pedig az 1868. LIV. t. cz. VIII. címének 3. fejezete szerint lesz foganatosítandó.

13. §. Az intézet által kiállított okmányok hamisítása vagy utánzása, a közokiratok hamisítása vagy utánzásának büntetetté büntetendő.

14. §. Ezen törvény végrehajtásával a földmívelési-, ipar- és kereskedelmi, igazságügyi és pénzügyministerek biztatnak meg.

Külföldi hírek.

A francia terület felszabadítása sajátságos aggodalmat keltett Olaszországban, azt hiszik, hogy a francziák az olaszokon akarják fegyverük hírnevét visszaszerezni. Ezen aggodalmat, mely már a képviselőházban is kifejezést nyert, a kormány közlönyök mindenképen igyekeznek eloszlalni, biztosítván az olaszokat, hogy míg Franciaország Thiers és a köztársaság kezében van, nem kell tőle tartani.

Madridből 23-ról jelentik, főleg Castelar fényes szónoklata következtében, 22-én oly egyezkedés létesült, melynél fogva a radikálok, a conservatívoknak névszerinti szavazással fenyegetése mellett beleegyeztek a porto-ricói rabszolgaság iránti javaslat módosításába, s a kamra fölosztásának megengedésébe. A kamra hozzáfogott az állandó bizottság megválasztásához. Kilencz óra tájban a porto-ricói rabszolgaság iránti javaslat egyhangulag nagy izgatottság és tetszés közt keresztülment. Erre az állandó bizottság tagjainak nevei iránt egyetértés létesült, s mindnyájan egyhangulag választották meg Becerra kivételével, ki Ulloa javára visszavonult.

A carlisták Ripolba, Catalóniában, bevonultak. A kormány csapatoknak egy Wallsban, Catalóniában, állomásozó vadász-zászlóalja fellázadt s tisztjeit fenyegeté, kik kénytelenek voltak menekülni. Castanon hadoszlopa, mely Irunból indult ki, hogy ismét megszállja a dancharineai és wallkarlóri hadállásokat, Urdannal Martinez által meglepetett. Az alvái parancsnok megtiltá a vasuti vonatok közlekedését.

Konstantinápoly, márt. 25. Gr. Barbolani olasz követ tegnap irta alá azon jegyzőkönyvet, mely által külföldieknek megadatik azon jog, hogy Törökországban ingatlanságot szerezhessenek.

nem tudja bár, azonnal fölszámolni, hogy testvérek. A jószág és szelidség, a vallásos érzelem az arcon és ajkokon, a női gyöngédség a modorban és mozdulatokban, a nemes lélek kifejezése, az égszín kék szemek tiszta tükrében ugyanazok; a külölség csak annyi, hogy az idős b magas festőileg fenséges fejedelmi alak, az ifjabb szintén magas, de karcsubb, gyengébb és halványabb.

— Édes Katám! . . . szól Apafiné saját bizalmasságával — udvarunk fénye, disse volnál, közel léted végtelen boldoggá tenné . . . s mi az oka, hogy még is nem jelensz meg soha udvarunknál? . . .

— Beismerem, hogy kötelességem volna! felel Bánffyné nem titkolható zavarral, — de bocsánat! . . . lásd betegségem . . . terhes háztartásunk . . .

— Üress mentségek . . . no de légy őszinte, nem szégyen bevallani, ha férjeink akaratán járunk!

— Igazad van édes Annám! folytatja Bánffyné büszkén s neki bátorodva, — nem szégyellem, ő az ur a háznál s az én uram és férjem nem akar az udvarhoz vinni . . . de oka van reát! . . .

— Férj uraméknak agyvelejük körül szoktak néha csuda bogarak röpködni . . . a jó sógornak is ilyes agyréme lehet . . . fogadni mernék, hogy szerelmeftől.

— Oh nem! . . . felel Bánffyné gyorsan, de szendén elpirulván, annyira ismerjük, annyira becsüljük és annyira szeretjük egymást, miszerint féltékenység egyikünket sem gyötör, de Dénesnek ellenségei vannak,

— És férjed ellenségeinek, mi köztük lehetne hozzád. Igaz, hogy ők büszkék, bosszussak s csunya haragtartók . . . de a magyar ur más neje iránt udvarias szokott lenni! . . .

— Ez épen a kérdés — ez vagy inkább elkövetett egykori saját hibája nyugtalanítja férjemet. Emlékszel még Kemény János báljára, midőn egy meglepedkezett pillanatában Bédinét megcsókoltá!

Apafinének önkénytelen mosolyra vonulnak kláris ajkai.

— A hiba nem csekély volt — folytatja Bánffyné — s következményei válságosabbakká válhatnak, mint első pillanatra gondolni lehetne.

A „Turquie” szerint a nagyvezér erélyes jegyzőket intézett a szerb kormányhoz a hátralevő évi adóért.

Szent-Pétervár, márt. 25. A „Golos” egy vezércikke azt mondja, hogy Chivának teljes meghódítása Oroszország részére lehet az expedíció egyedüli eredménye, ha tartós békét akarunk.

A londoni „Reuter's Office” szerint a persah Oroszország képviselői által kíséretelve, május 7-én fog Teheránból elutazni, s Enzelibe menni, hol egy orosz flottilla fog neki tisztelegni. Enseliben Mentsikoff hg. a czár megbízásából az ő üdvözlőre meg fog jelenni. Onnan a sah Astrachanba két napi, erre Moskvába három napi, s végre Szt-Pétervárra 12 napi ott mulatásra fog utazni. A német császár a sah Szt.-Pétervárt mulatása alatt nem fog ott jelen lenni. Szt.-Pétervárról a sah jun. elején Berlinbe, s erre Brüsszelbe és Londonba megy. Páris, Bécs és Rómába utazását illetőleg a határozatok csak később fognak megállapíttatni.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, márczius 29-én.

— **T. olvasóinkat** kérjük, méltóztatásnak előfizetéseiket mihamarább megújítani, nehogy a lap küldésében fenakadás történjék

— **A költségvetési törvény** a pénzügyi bizottság márt. 27-én tartott ülésében bemutatván, beható és részletes átnézés után szövege hitelesítetett, mely a következő főösszegeket tünteti fel: rendes kiadás 207,186,572 frt, — rendes bevétel 203,460,405 frt, — rendes hiány 3,717,167 frt; rendkívüli hiány és hitelművelési kiadás 56,572,389 frt, — rendkívüli és hitelművelési bevétel a 30 millió kölcsön, maradvánnyal és az 1872-ki 54 milliós kölcsönmaradvány ama részével, mely az 1871. évi fizetetlen tartozások és 1872-ki összes hiány fedezése után fennmarad, 45,488,948 frt. E szerint még fedezetlen hiány 11,883,450 frt. összesen fedezetlen hiány 14 mil. 860,617 frt.

— **József főherczeg** ő fensége számára az „Európa” szállodában rendeznek be lakosztályt s fogadtatásánál a szokásos ünnepélyességek — határozott kívánságára — ez uttal egészen mellőzettek. A honvédség pedig diszgyakorlatát „Szentgyörgy” terén fogja megtartani.

— **Egy életre való** gyarmatról vesz hírt a „L. C.” Az első erdélyi vasut piski-i állomásánál alakult az s az ottani állomástőnök műve. A gyarmatnak már is 2000 lélekszáma van, s ennek megfelelő 3 osztályú iskolája rendes tanítóval, kinek 600 frt 1000 forintra emelkedhető fizetését a vasutársaság adja. Van ott fogyasztási egylet 27 ezer forint tőke alappal, van temetkezési és beteg

Béldi azóta halálos ellensége férjemnek s el nem mulaszt egyetlen alkalmat, hol boszut, hol megtorlást szerezhet magának!

— De védtelen nő nem fog bántalmazni Béldi uram!

— A boszu, a vad szenvedély nem nagyon fontol és válogat. Igaz, hogy Béldi sima, udvarias, de alattomos és haragtartó ez annál rosszabb. Ha maga nem akar sikra szállani, mindig fölbiztat, fölbujtogat valakit, mint azt a minap Paskóval is tette s megteheti könnyen az udvari bálokban, hol most annyi idegen s magyarországi hobortos rokonaink is többnyire jelen vannak, kikkel kenyeres bajtársaságot kötött, mióta leánya az ifju Wesselényivel jegyben jár. Minő megbecstelenítés volna mindnyájunkra névre, ha a népes és zajos udvari bálók egyikében engem táncközben valaki szintén megcsókoltá!

— Kis bohó! szól közbe enyelegve Apafiné — biztosítalak, az nem fog megtörténni. Kemény János idejében, ugy a társadalmi, mint a politikai viszonyok nem csak rendezetlenek, de fölbomló félben is valának, mig most szilárd alapon nyugszanak; most jót állok az illem és tisztelet korlátairól. Szeretném látni, hogy udvarunknál Bánffy Dénes nejehez, a fejedelem sógorasszonyához ki merészelné tiszteletlenül közelíteni.

— Es ha mégis merészelné valaki, uramat a sértett büszkeség, szenvedély és düh végletekre ragadná. Lásd édes Annám, ez az ok, miért magam is teljes készséggel beleegyeztem, hogy udvari ünnepélyeiken ne jelenjek meg!

— Szegény testvérem! — szól Apafiné pár percnyi fontolgatás után — a te multságod sem irigylendő!

— Elég multság, sőt valódi öröm nekem, ha meglátogathatlak, mint testvér testvért, midőn a fejedelmi nimbus és az udvar nem környez, midőn nincsenek jelen Béldi, Csáki, Székely és Nalácsi, a kiket gyűlölök!

— A világ nagy befolyást tulajdonít nekik, pedig a két utóbbi ez idő szerint még nem veszedelmes.

(Folyt. köv.)

egyet, ingyenes közfürdő, gőz-, zuhany és kád felszereléssel, van két kávéház, mulató kert torna-eszközökkel stb. Alakulóban egy dalárda, tüztöltő- és tornaegylet van. — Mind igen szép, csak el ne felejtjenek azt sem, hogy a nevezetes piski-i híd védelmének színhelye mindenképp előtt magyar föld.

— **Tekintetes szerkesztőség!** E hó 24-én befejeztük tanfolyamunkat kir. tanfelügyelő m. Kéthely J. és tollnokja t. Kódobócz L. urak jelenlétében; kik szerzett ismereteink számbavétele végett jöttek végső látogatásunkra. Jóllehet, sokan közülünk — minthogy a tavasz kinyitja már más teendők végrehajtására hívta — hiányoztak, mégis a tanfolyamban résztvevő 103 felnőtt közül 52-en valánk szerencsések ez estvén megjelenni, s bemutatni a nagyságuknak gyűjtögetett szellemi vagyónkat. Nem igen illő az embernek magáról dicsé-
rő véleményeket mondani; de ha más nincs, ki láthatta volna azt az eredményt, melyet buzgó és fáradhatatlan néptanítónk vezetése mellett képesítetünk bemutatni; mi kötelességünknek tartjuk népnevelési tekintetből az olvasó és irni tudó világnak nyilvánítani, hogy mi is már — habár soraik hátulján — képesek vagyunk megállani: tudván irni, olvasni és számolni annyira, a mennyi hóstáti és különböző üzleti foglalkozásunkhoz megkívánatik. Midőn ezen örömeinket a becses lap olvasóival közölni van szerencsénk, egyszerűsággal elmulasztatlan teendőknek tartjuk első sorban a nmlt. oktatásügyi miniszter urnak fejeznie ki hódolatunkat a felnőttek oktatása üdvös intézményeért, 2-or városi képviselőtestületünknek, hogy a világlátás és fűtésre szükséges anyagokat utalványozni méltóztatott; 3-or a néptanító egylete helyben működő választmányja közvetítése folytán Pest-Budán székelő okt. ügy. központi körnek, melytől a szükségelt tanszerekre kívánt pénzt nyertünk. Végül 4-szer a velünk — méltalannokkal — annyira méltányosan bábni tudó jó tanítónknak Szentgyörgyi L. urnak mondunk meleg köszönetet azon lan-
kadatlan kitartásért s türelméért, hogy el nem vesztő jó természetéről, melylyel minket a tanfolyamban is sziveskedett többről többre, más ország felé vinni, melyet népnevelés országaként annyira és oly sokszor hivatgat, s már-már látható is annak közelségét. Kolozsvárt mart. 29. 1873 legalázatosabb tisztelettel a tanfolyamban részt vett felnőttek.

— **A lövölde egylet** ed. bizottságának folyó évi mártius hó 24-én kelt határozata folytán a lövölde építése a napokban megkezdődik, s az építés három hó lefolyása alatt remélhetőleg bevégezhető, az június hó 2-ik felében, vagy legkésőbb július hó első napjaiban a használatnak át is fog adni. E határozat értelmében tehát az építés pár nap múlva folyamatban lesz, de miután a vállalkozónak az építés megkezdése alkalmával már tetemes összeget kell kiadni, az építés bevégeztéig pedig öt teljesen kielégíteni kell, s a részvényesek nagyobb része az aláírási feltételek szerint magukat havi részlet fizetésre kötelezték, nehogy az új egylet igen nagy kölcsön felvételére legyen kényszerítve, s ezáltal tulságos kamatfizetés-
sel terhelve, tisztelettel felkértem a részvényes urak, miszerint azok, kiknek tehetségében és módjában áll, s ez egylet mielőbbi létrejvetelét buzgón pártolják, aláírt részvényük után járuló összeget egészen, és egyszerre f. évi ápril 1-én, azok pedig, kik ebbeli kötelezettségeik az aláírási értelmében havonként kívánnak megfelelni, a részleteket ápril 1-től kezdve, minden hó 1-ső napján, t. Demjén László egyleti pénztárnok urná, az ügy érdekében pontosan befizetni sziveskedjenek, megjegyezvén itten azt, hogy az, ki részvényét egészen befizeti, a befizetés napjára következő hó 1-től a szabályszerű 6% kamatra igényt tarthat.

Móricz István,
titkár.

— **Közgyűlés lesz holnap** d. e. a városház nagy termében a belvárosi gyermek-kert felállításá érdekében. Mit az illető részvényesek figyelmébe ajánlunk.

— **Elvezetes hangversenye** lesz holnap d. u. mindazoknak, kik előszeretettel viseltetnek a magasabb zene iránt s főleg, kik a zene-conservatorium kitűnő működéséről már több alkalommal meggyőződést szereztek maguknak. Épen azért, mert tudjuk, hogy kinek tehetségében van, nem marad el a hangversenyről, minden ajánlgatást fölöslegesnek tartunk.

— **Alakulóban** van a gyors írászati egylet. Alakuló gyűlését 30-án fogja tartani délutáni 3 órakor az egyetem 9 számú termében.

— **A „dalkör“** legközelebbi dalestélye — mint halljuk — május hóban lesz és pedig valószínűleg a Nemeskertben.

— **Szép időjárásunk** alkalmas az építkezésre, városunkban mindenféle hozzákezdettek. Így a Tamásy-féle s most kibérelt helyiség katonai lakotnyává átalakításán is dolgoznak; a külmónostor utca elején is lerontották egy dűledező házat, hogy helyébe más, szebbet építsenek.

— **Önkéntes adó.** A kis lottó 1869-ben az államnak 5.604,589 frtot jövedelmezett.

— **A tüzoltók részére** szappanuzóban építendő örtorony elkészítése céljából április 8-án d. e. 10 órakor a képviselői teremben árlejtést tart a parancsnokság.

— **Diszes koporsó.** Fried Adolf közép-
utcai üzlete előtt közszemlére van kitéve azon diszes érczoporsó, melyet a bécsi világiállítástá fog felküldeni. A koporsó sötét hamuszín s fehér czin ékítéssel.

— **Új üzlet.** Medgyesy János piacunkon a „Dietrich-féle házban berendezett szövet kereskedést nyitott.

— **Meghívás.** A kolozs-dobokamegyei néptanítók egyletének nevelés-oktatási szakbizottsága által a lutheranus elemi iskolában 1873-dik év márcz. hó 30-ik napján d. u. rendezendő nyilvános fölolvasásra a nevelésügy-barátokat tisztelettel meghívja a bizottság. Fölolvas Szabó Endre. A fölolvasás alkalmával a ref. énekhar fog közreműködni.

— **A román vasuti kapcsolatok.** A román kamara, mint a bécsi lapok írják: engedélyezte a Pitest-Krajova és Orsova között tervezett vasutat, melynek egyrésze Krajova és Izvoráni közt már régebben volt engedélyezve s munkába véve. A románok — mondja a „N. Fr. Pr.“ követelik a vasuti eszakközvetítést a Verestorony- és Ojtoz-szorosokon át, annyival inkább, mert Pitesttől Rimniken át a Verestorony-szorosig s illetőleg ezen át Szebenig, hol a keleti pályával jönnének kapcsolatba, reájuk nézve életkérdés; és viszont Erdélyben mind a verestoronyi, mind az ojtozi szorosokon át eszközölhető összeköttetést az érdekelt körök nagyon óhajtják. A verestoronyi szoroson át ugyanis legközelebb érjük Romániát; Szebenből csak 4 1/2 mldnyi utat kell vagy lehet már csak építeni magyar földön s az összeköttetést Bukaresttel, Rucsek és Galacz nagy jelentőségű kikötőivel azonnal megnyitják. Az érdekek tehát találkoznak Romániában és Magyarországon egyaránt.

— **Gazdag lapszerkesztők.** Philadelphian a lapszerkesztők igen gazdagok, így Childs a „Ledger“ szerkesztője három millióval bír, Svain Vilmos a „Record“-e két millióval.

— **Proklamáció és kalács.** Mátyás király, ki tudvalevőleg már most árulgatja proklamációját, a napokban kalácsot vett egyik kávéházunkban anélkül, hogy azt papirosba tette volna. E közben körül veszik ő felségét s beszéddel egészen elfoglalják, mire ő természetesen hogy annál nagyobb tüsszel válaszolhasson, papiros után néz, mibe kalácsát pakolhassa, de nem talál, ekkor egy elmés ötlelt alattalója kapja magát s 20 kr áldoz egy proklamációt, s abba hirtelen bepakolja ő felsége kalácsát. — Az istenért mit tesz ön? — kérdi erre megdöbbenve ő felsége. — Semmit, csak a papirt becsülöm annyira, hogy a kalácsot bepakolom. — választolt hirtelen az elmés alattaló.

— **Új távirtd állomások.** Somogy megye Boglár községében új távirtd állomás nyitott, korlátolt napi szolgálattal, valamint Monostor, Jászberény, Tápó, Györgye, Ujszász és Szolnok vasuti távirtd állomások a m. kir. állam vasuti hatvan-szolnoki vasutvonalon magán sürgönyök felvételére is felhatalmaztatnak.

— **Erdő statistika.** Magyarország erdőterülete — egy statistikai kimutatás szerint — holdszámra következőleg oszlik meg az egyes megyék között. Baranya 266,865, Vas 276,629, Komárom 149,000, Soprony 165,130, Győr 107,076, Fejér 316,651, Somogy 51,488, Tolna 165,330, Mosony 49,034, Veszprém 231,330, Zala 236,102, Árva 88,575, Bács-Bodrog 199,521, Esztergom 64,651, Hont 144,871, Liptó 186,152, Nógrád 290,575, Nyitra 337,349, Pest 124,440, Posony 80,074, Zólyom 200,739, Trencsén 336,411, Thuróc 83,756, Abauj 169,223, Bereg 102,849, Borsód 201,239, Gömör 290,662, Heves 443,690. (legelőterülettel.) Máramaros 133,291, Sáros 197,855, Torna 33,891 Ung 202,728, Zemplén 395,501, Szepes 244,986, Arad 290,109, Békés 40,000 Bihar (legelő és réterülettel) 786,141, Csanád 70,526, Csongrád 85,083, Krassó 300,704, Torontál 144,495, hold erdőterülettel bír. Öt megye a kimutatásból hiányzik.

— **Hó és ibolya.** A mig Csehországban a hó a közlekedést akadályoztatja, addig nálunk a kis virágárusnők ibolyákkal kedveskednek a járókelőknek, nem ingyen, hanem 5 krért.

— **700 kiállító** jelentkezett New-Yorkból. Földabroszok, földgömbök, tájfestmények, iskolai könyvek nagy választékban lesznek képviselve.

— **Részeg tolvajok.** Karsai és Selle urasági szolgálk elhatározták, hogy az előbbinek gazdáját kirabolják. Főlgyverkeztek törrel, késsel, ellátták magukat álkulcsokkal és hogy több bátorságuk legyen, beboroztak. Erre fölmentek a gazda lakásába, álkulcsokkal kinyitották a szobát és miután minden értékesebb holmit összehalmozgattak, vartak az urra, hogy attól elvegyék a Wertheim pénztárához való kulcsot. A várakozás alatt azonban elaludtak, még pedig oly mélyen, hogy a befogatásukra előhívott constabler is csak nagy nehezen bírta őket felébreszteni. A törvényszék Karsait 1 és fél, Sellét egy évi börtönrre ítélte.

— **Szép lapjövdelem.** A „New-York Herald“ múlt évi jövdeleme 700,009 dollár volt.

— **Lakhajók.** Ulmban 7 hajót szerelnek fel, s butoroznak be, s már többen jelentkeztek ily szobák bérbévetelére. Schveisz ily hajókra 700 iparost és 300 tanítót fog küldeni a világtárlatra. A szobák berendezését Ruder ezredés vállalta el magára.

— **Beküldetett.** „Hasznos mulattató.“ Az olvasni szerető mindkét nembeli ifjuság és a nép számára. Szerkeszti és kiadja Dolinai Gyula Budapesten. A munka ára csak 25 kr.

— **Ember-zsir.** Palermóban rájöttek, hogy a sirások a kövér friss hullákat kifőzik és hajkenőcsöket készítenek a zsiradékokból.

— **Mammuth-fog.** Steverben Lüdinghausen mellett egy 8 láb hosszú 135 font súlyu 6 3/4 hüvelyk átmérőjű mammuth-fogat találtak.

— **Tengeri fürdő.** Siófokon tengeri fürdőt hoznak létre, mennyiben a Balaton hullámzása ott egészen tengeries. Egy részvénytársulat, melynek élén Festetich A. a dégi gróf áll, a veszprémi káptalanról megnyerte az építkezésre szükséges területet úgy, hogy néhány évtized múlva az egész furdöntézet a káptalan birtokába fog átmenni.

Közgazdaság.

Gazdai belátással bíró földbirtokos fel tudja fogni a tagosítás hasznait. A kevesebb belátással bíró kisebb birtokosokak kollene, hogy a lapok szerkesztői, helységbeli lelkészek, tanítók, jegyzők felvilágosítsák.

Hogy a köznép megszokott eledelei a meg nem szokottal — bár ha e táplálóból is — nem könnyen aszeréli fel, csodálni nem lehet. De lehet csodálni azt, hogy miveltebb országok s tapasztaltabb gazdák példáit nem követi.

Más miveltebb országokat majmolunk, étel, ital és ruházatba; de gazdaságunkkal maradunk a régi mellett.

Látjuk, és tapasztaljuk, hogy közös csordatartás mellett, egy értékes csikót, vagy borjut nem nevelhetünk, azt még sem szüntetjük meg s nyári istalózást nem folytatunk.

Hogy nyári istalózásra, nyári takarmány kell, azt el ismerem, valamint azt is, hogy nyári takarmányt csak ugar megszüntetése után természetünk, — e pedig csak tagosítás után kivihető.

Panaszunk, hogy földmivelésből, kevés szántónk miatt nem élhetünk, s még is szántónk egy harmad részét haszon nélkül ugarba hevertetjük.

Panaszunk, hogy nincs elegendő trágyánk, s marháink nyári trágyája a közös legelőn marad, de azért a dolgon nem fordítunk.

Panaszunk, hogy drága áron se kapható mezei munkás, és cseléd, s kis darabokba elszórva levő földeink mívelésénél, az ide s tova járással hasztalanul elveszni kellő időt, földeink öszvesítésével hasznunkra nem fordítjuk.

Panaszunk, mezei rendőrség nem léte, határpusztítások, bitangolások és lopások miatt, s könnyebb felügyelhetős végett nem tagosítunk.

Mi ugy megszoktuk a panaszt, hogy maholnap azért is panaszunk, hogy hazánk földje — miért magasabb szomszéd országaink földjeinél: mirét nem szállítódik alább? hogy innen a víz se folyon ki.

Panaszaink ha meghallgattatnak, fájdalommain enyhítésére a biztos szer feltaláltatott, azt használni nem akarjuk.

A Rikán belől kisebb földbirtokosok fájdalommain enyhítésére, s jobbletők előmozdítására biztos orvosszer a tagosítás. Meghozta az 1871-diki országgyűlés a tagosítás iránti törvényeket, melyeket a király is szentesített és mi még sem tagosítunk.

Ezen törvényekben e van.
18. §. A tagosítás eszközzendő, ha a tagosítást kívánók birtoka a tagosítandó határnak egy harmadát teszi.

19. §. Ezen harmad rész kiszámításánál, a községi vagyonhoz tartozó földek, úgy közintézeteknek és köztársulatoknak birtokai a tagosítást kívánók birtokához számítandók.

20. §. A földek új-kiosztásánál, és községek, közintézetek és társulatok, egyéb magán birtokosokkal egyenlő bánás alá esnek, és részükre a jelenlegi birtokoknak megfelelő új birtok hasítandó ki.

21. §. Tagosítás tárgyát nem képezik: a) az erdők, b) a szőlők, gyümölcsösök, és komló kertek, c) tanyával ellátott puszták, d) a belső telkek és azokkal egybefüggő körül árkolt és mívelés alá vett külső birtokok, e) fővény, kovaes, agyag és kőbányák, f) bánya-telepek, g) ásványvíz források.

22. §. A tagosításnál a szükséges dűllő és közlekedési utak mindég kihatandók.

23. §. Az új kihatásnál mindegyik tulajdonos járandósága lehetőleg egy tagba vagy a határ fekvéseihhez képest mentől kevesebb részletekbe hasítottan ki.

Ime atyafiak! a törvény nem ellenzi, sőt éppen rendeli a tagosítást. És mi nem tagosítunk? Hát a nagyobb birtokosok ellenzik-e?

Nemzeti színház.

Pénteken, mart. 28-án, „Tulipán szí-

gete“ operette 1 felvonásban Offenbachtól, és „Robin orvos“ 1 felv. vigjáték kerültek színre.

Egyik darab sem új. Az operett szép zenéje megteszi a hatást. Előadása jól sikerült. Szilágyi, Zajonghy, Szilágyiné és Dékány Róza szépen énekeltek, általában a többi szereplők is megállták helyüket. A vigjátékot Halmi, Elchner Anna, Krasznay élvezhetővé tették. Közönség gyér s számmal volt jelen.

Biasini gyorsutazási menetrendje 1873 márczius 10-től.

A magyar keleti vasut menetrendjét márczius 10-én megváltoztatván, következő menetrenddel indulnak

Kolozsvár és Felvincz között:

Kolozsvárról Tordára és Felvinczre indul naponként háromszor, reggeli 8, délután 4 és estvéli 7 órakor, a délutáni 4 órai menet Szebent, Segesvárt, Károlyfehérvárt és Aradot köti össze várakozás nélkül, az estvéli 7 órakor induló gyorskocsi a Marosvásárhelyre induló vonathoz csatlakozik várakozás nélkül.

Felvinczről Tordára és Kolozsvárra indul naponként kétszer, éjjeli 1 órakor a Marosvásárhely felől jövő utasokkal, és reggeli 5 és 6 órakor a Nagyszében, Segesvár, Károlyfehérvárt és Arad felől jövő utasokkal, ezen 5 és 6 órai indulásra mindég két gyorskocsi fog Felvinczen lenni, úgy, hogy bármennyi utas jöjjön is a három irányból, a tovább szállításra bizonyosan számíthatnak.

Kolozsvárról Szamosujvárra és Deésre naponta kétszer, reggeli 8 és délután 3 órakor.

Deérsől Szamosujvárra és Kolozsvárra naponta kétszer, reggeli 7 és délután 1 órakor.

Árszabály 30 font szabadpodgyászszal: Kolozsvárról Tordáig vagy vissza 2 ft, tulsúly 2 kr; Kolozsvárról Felvinczig vagy vissza 1-ső és közbelső Coupe 4 ft, hátulsó Coupe 3 ft 50 kr, tulsúly 4 kr. Kolozsvárról Szamosujvárig vagy vissza 1. és közbelső Coupe 2 ft 40 kr, hátulsó Coupe 1 ft 80 kr, imperial 1 ft 70 kr, tulsúly 3 kr. Kolozsvárról Deérszig 1. és közbelső Coupe 3 ft 20, hátulsó Coupe 2 ft 70 kr, imperial 2 ft 50 kr, tulsúly 4 kr. A közbeeső kisebb állomások 40 krajczárjával mértöldenként számíttatnak, azon megjegyzéssel, hogy a megkezdett mftld egészbe számíttatik.

Minthogy a t. cz. utazó közönség kényelmére az intézet minden lehető kényelemről gondoskodik, reméli további pártfogásait is megnyerhetni.

Kolozsvárt, márczius 3-án 1873.

Kibédi Biasini Domokos.
gyorsutazási tulajdonos és igazgató.

Arjegyzék. mart. hó 27-én tartott hetivásárról (alsó a. mő középár.) Tisztabuza 7 ft. 82 kr. Elegybuza 5 ft. 42 kr. Rozs 4 ft. 50 kr. Arpa 2 ft. 82 kr. Zab 1 ft. 60 kr. Törökbuza 3 ft. 60 kr. Pityóka 2 ft. 36 kr. Marhahús fontja 23. Kolozsvárt, mart. hó 27-én 1873.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Márcz. 28-ról. 1873 5% metalikus 70.70 nemzeti kölcsön 73.35 1860-diki államkölcsön 104.— Bankrészvények 967. Hitelrészvények 337.25. London 109.— Ezüst 107.90 Cs. kir. arany —. 20 frankos arany 8.75

Földtehermentesítési kötvények: Magyar 80. 50. Temesi 79.50. Erdélyi 78.50. Horv. Szlavon 83.25.

Felelős szerkesztő **Sándor János.**

Nyilttér.

Bergheer színháza.

Szellem- és kísértetjelenésekkel a főpiacon.

Vasárnap márczius 30-án

utolsó előadás a IV. Cyclusban.

Hétfőn, márczius 31-én előkészületek miatt az V-ik Cyclusra zárva.

Kedden, ápril 1-én első előadás az V-ik Cyclusban.

Vasárnap, ápril 6-án visszavonhatlanul utolsó előadás a Debreczenbe elutazás előtt.

Nyilttér.

Fog- és szájorvos **Máthé Domokos**

„Rubin“ fogtisztító-szere

a legjobb szer a fogak napontai tisztítására, a foghús erősítésére és az oly ártalmas fogók (borkók) képződés megszüntetésére.

Ezen készítmény felől több nevezetes bécs orvos elismerését nyilvánította.

Egy diszes érczdoboznak ára 1 frt.

Egyedüli főraktár **Csapó Sándor** urnál Kolozsvárt.

Hirdetmény.

Alólt bírósági végrehajtó által ezenel közhírré tétetik, hogy néhai Schütz József hagyatékához tartozó arany, ezüst, egyéb ékszerek és házbeli ingóságok 1873. **aprilis 1-én** s következő napjai a néhaiak beltorda-utczában levő házában a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett dobszó után eladatnak.

Miről a venni szándékozók ezennel értesítetnek.

Kolozsvárt 1873. mártius 25-én.

Kovács János,

b. végrehajtó.

Sz. 1504—1873

766 1—1

Hirdetés.

A képviselő közgyűlés idei 51 szám alatt elhatározván, hogy a szappany-utczában levő bástyára, a rendszeres tűzoltáshoz szükséges őrtorony felépíttessék, ennél fogva felhívtnak az építkezésre vállalkozni kívánók, hogy a jövő **Aprilis hava 8-ik napján** délelőtt 10 órakor a városi közgyűlés termében megtartandó árlejtésen — 5576 forint 16 krnak megfelelő 5576 frt. 60 kr. 10 % bánatpénzzel jelenjenek meg: addig is az árlejtés feltételeit, valamint az építendő őrtorony tervrajzát, és a mérnöki költség-számítást naponta délel 11 órától déli 12 óráig a város házában a 10 számú hivatali szobában megtekinthetik. A vállalkozók arról is értesítetnek, hogy az árlejtés megkezdéséig szabályszerű bánatpénzzel ellátott írásbeli zártajánlatok is (offert) elfogadhatnak.

Kolozsvár várossa köz. tanácsától. Márczius 26-án 1873.

Dr. Popp J. G. és k. udvari fogorvos urnak

Bécsben, stadt, Bognergasse Nr. 2.

Tisztelettel kérem, hogy fordulul postával nekem a **kitűnő Anatherin-szájvizből** 3 üveggel, utányét mellett küldeni sziveskedjék.

Tisztelettel Gr. Kinsky Erzsébet, szül. Thun grófnő.

Prága, Hibern ergasze új 7 sz, régi 1033/2 sz.

Tekintetes ur! Legyen szives nekem **kitűnő Anatherin-szájvizéből**

postai utányét mellett 12 üveggel küldeni.

Tisztelettel aláz. szolgálja

Gr. Zichy István.

cs. kir. kamarás.

Langegusze Nr. 93.

Alólt szivesen bizonyítom

itteni cs. kir. udvari fogorvos

Dr. Popp J. G. úr részére az igazság érdekében, hogy Anatherin-szájvizét már régen használok, s nem csak jósa, hanem kellemes íze miatt is mindenkinek melegen ajánlhatom.

Bécs Gr. Eszterházy Teréz hercegnő.

Raktárak: Kolozsvárt Binder J., dr. Hinz Gy., Engel J. és Wolff gyógyszerészek és Harvázy J. Tordán: Wolff gyógyszer. Deesen: Bremer Sámuel és Both gyógyszer. Déván: Bosniák és Gergely S. Lengyel gyógyszer. Medgyesen: Folbert gyógyszer. N.-Enyeden: Oberth J. gyógyszerész. M.-Vásárhely: Fogarasy B. Szászváros: Leonhardt. Sz. Régenben: Traugot és Wachner Zilahon: Weisz gyógyszer. Szilágy-Somlyón: R. Tarza Ign. Szamosújvárt: Piacsintár és fia gyógyszer. Bethlenben: Bernárdi gyógyszer. B.-Hunyadon: Holzer gyógyszer. Tekchen: Wagner gyógyszer. Gy.-Fehérvárt: Biro M. gyógyszer. Csiky K. Balázsfalván: C. Schiesl gyógyszer. Bözorményben: Lányi J. gyógyszer. Nagy-Bányán: Papp gyógyszer. Nagy-Károlyban: Jellinek gyógyszer. Szinyér-Váralján: Gerber gyógyszer. N.-Szebenben: Sill Mih. Müller gyógyszer. Zóltér, Steiner, Brassóban: Fabik gyógyszer. Jekelius gyógyszer. Segesvárt: Teutsch J. B. Mischbacher. Beszterczen: Dietrich és Fleischer, Tergovits Ed., Nusbeck, Tectoris G. M. Gy.-Szt.-Miklós: Mikó M. Sz.-Udvárhely: Beczási Ern. Temmer E. Brassóban: v. Müller gyógyszer. uraknál.

A bécsi Commissions-Bank váltóirodája
Schottenring Nr. 18
vételjegyeket
bocsát ki

alább feljegyzett sorsjegy csoportokra, s ez összeállítások már azért is a legelőnyösebbek közé számíthatók, mert egy ily vételjegy minden tulajdonosának alkalom van nyujtva, minden fő- és mellék-nyereményt egyedül megnyerhetni, s ezenkívül 30 frank arany és 10 frt. bj. kamatfelvezetésben részesül.

A. csoport (évenként 16 huzás.)

Havi részlet 10 frt. Az utolsó részlet lefizetése után mindenki következő 4 sorsjegyet kap:

1 5%-os 1860-ki 100 frtos államsorsjegy, főnyeremény 300,000 frt. a kihuzott sorozatos jegyet 400 frton visszaváltjuk.

1 3%-os 400 frankos török cs. sorsjegy, főnyeremény 600,000 frank, 300,000 frank aranyban.

1 braunschweigi hercegi 20 talléros sorsjegy, főnyeremény 80,000 tallér levonás nélkül.

1 Innsbrucki (tirol) sorsjegy, főnyeremény 30,000 forint.

B. csoport (évenként 13 huzás.)

Havi részlet 6 frt. Az utolsó részlet lefizetése után mindenki következő sorsjegyeket kap:

1 3%-os török cs. 400 frankos államsorsjegy, főnyeremény 600,000, 300,000 frank anyanyban

1 braunschweigi hercegi 20 talléros sorsjegy, főnyeremény 80,000 tallér minden levonás nélkül.

Szász-meiningeni sorsjegy, főnyeremény 45,000, 15,000 délnemet ért.

Továbbá vételjegyek ötöd 60-ki 5 %-os államsorsjegyekre, havi részlet 6 frt.

Továbbá vételjegyek egész 1864-ki sorsjegyekre, havi részlet 10 frt.

Továbbá vételjegyek fél 1864-ki államsorsjegyekre, havi részlet 4 frt.

Továbbá vételjegyek fél magyar-sorsjegyekre, havi részlet 3 frt.

Továbbá vételjegyek braunschweigi 20 talléros sorsjegyekre, havi részlet 2 frt.

Továbbá vételjegyek Innsbrucki sorsjegyekre, havi részlet 2 frt.

A tőzsde-iroda átvész ezen kívül, valamint a bécsi commissions-bank váltóirodája is minden, bámi nevet viselő bank-, váltó- és tőzsde-üzletet.

Látváltók, valamint hitellevelek, Európa és Amerika minden nagy piaczaira a legjutányosabban állítatnak ki.

Megrendelések az itteni piacról és a vidékről igen gyorsan, szilárdul és pontosan teljesítetnek, s a tőzsde-iroda által vásárolt értékpapirokra, és váltókra, a pénzpiacz időnkénti állásához képest a legjutányosabb feltételek mellett adatik kölcsön.

Az üzleti helyiségek naponta reggel 9-től este 6 óráig maradnak nyitva.

Vidéki megrendelések pontosan és utányét mellett is eszközöltetnek. Nyeremény lajstromok minden huzás után ingyen és bérmentesen küldetnek meg.

Eskoros rohamokat (Nyavalyatörés)

gyógyít levelezés után a eskor szakorvossa dr. O. Killisch, Berlin, Louisestrasse 45. E pillanatban 1000-nél több betegre van kezelése alatt.

662 40—*

Tehenek, örüljete!

Amerikában sűrűn idő előtt egy igen fontos mezőgazdasági feltalás történt, a mely porca alatt az alóló csapig meg van fejtve: míg allében a kézel való fejés a teheres nőre nagyon kényelmetlen, sőt sokszor károsnak is bizonyul, mert gyakran megtörténik, hogy a tehen a fejés alatt kirug vagy a tejet nem bocsátja, mi annak bizonyítéka, hogy az állat kellemetlen előérzelmeknek van kitéve.

A cs. kir. osztrák birodalom részére raktárt kaphat. Ez az

amerikai szabad. tehénfejő gép.

- 1. E kézikész használatára föllevegésé tesz minden emberi segínyt, a az odalléstele oly egyszerű, hogy azt még gyermek is végrehajthatja.
- 2. Az állat a teheres jótékonyan hat, minél következtében az a tejet utána bocsátja, a mely porca alatt az alóló csapig meg van fejtve: míg allében a kézel való fejés a teheres nőre nagyon kényelmetlen, sőt sokszor károsnak is bizonyul, mert gyakran megtörténik, hogy a tehen a fejés alatt kirug vagy a tejet nem bocsátja, mi annak bizonyítéka, hogy az állat kellemetlen előérzelmeknek van kitéve.
- 3. Ha a tehen beteges vagy túgva dagadt, a gép nélkülözhetetlen, mert a kézel való fejés csak fokozza a bajt, a ha nem fojtunk olyas a tejt.

Friedmann A.-nál,
Bécs, Praterstrasse Nr. 26.

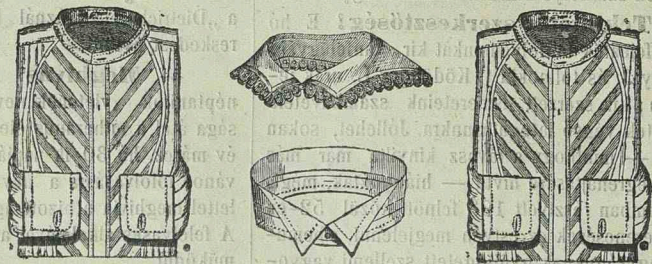
Óvás. Rövid idő óta azt veszem észre, hogy más, nem igen ösmeretes czégek az én metsvényeimet és hirdetményeimet használják, hogy a t. cz. közönséget tévútra vezessék. Ezen tehénfejő gép egyes egyedül és valódián — ezüstből — csakis nálam kapható; minden más hirdetteket utányított, rozsak és hamisak!

722 18—25

Első és legnagyobb bécsi es. k. udvari
fehérnemű-gyár

(692)

RAKTÁR

képviseli

Teutsch J. B. Segesvárt,

áru nagyban és kicsinyben

legjutányosabb határozott gyári áron:

Vászon férfi ingeket, „Oxford-uri-ingeek.”
Chiffon, vagy angol shirting-ingeek, lehéreket és szinéseket, két gallérral vagy anélkül.

Férfi-gallérokat és kézelőket, gatyákat.
Női fehérneműeket (ezeknél kéretik feladni, hogy a nő szikár, tömtebb vagy erősebb természetű-e?)

Vászon-nőingeket.
Női ingeket chiffonból, elegáns kiállításal, nagyon ajánlhatók.

Női gatyákat, finomak, himzéssel és tűzéssel.
Női pongyola-jákklikat, vagy éjjeli felöltöket.
Női pipere-köpenyeket.
Női gallér-chemisetteket és kézelőket.

Női szoknyákat, vállakat, zsebkendőket valódi vászomból, francia battist, battist-clair, gyapott vagy utányzott battistból, stb.

Csecsemő fehérneműeket
Teljes menyasszonyi készleteket, a legegyszerűbbtől a legfinomabbig, mintá szerint, mérték és feladás után a leggyorsabban készítve.

Levélbeli megrendelések jótállás mellett pontosan teljesítetnek, s az árt készpénzben lehet beküldeni, vagy a czikkeek megkapásakor utányét által fizetni. Férfi ingek megrendelésénél a nyak bőségének mértéke kéretik, centimeter szerint, azaz a gomblyuktól a gombig.

A hirdlapokban bármely
könyvkereskedés által
hirdetett könyvek, hangjegyek, általán
gyorsan és
azonnal kaphatók.

Demjén László
Legújabb hangjegyek.
Létszámított és képes könyvek
minden kor számára.
Ina- és ártfosszásti könyvek,
egyszerű, olcsó, igazsághal
diszkalkáción.

m. k. egyetemi könyvtár
Kolozsvárt.

Zongorák 300 fttől 450 fttiig.
Pianinok 350 fttől 450 fttiig.
Használt zongorák 80 fttől 180 fttiig.
a legolesőbb áron a minőség szerint, jótállás mellett.

(620) 27—*

Demjén László

m. k. egyetemi könyvtáránál Kolozsvárt megjelent és általa minden könyvkereskedésben kapható:

Kolozsvár története.

Oklevéltárral. (1.) Ös-, ó- és középkor. (513. Kr. e. — 1540. Kr. u.)
Egy külön kötet világosító rajzokkal. (36 tábla.)
Irtá Jakab Elek.
Ára 10 frt. (327)

E minden tekintetben nagy, epochális munkát itt hosszasan dicsérgetni és ajánlani feleslegesnek tartom, csak annyit kívánok megjegyezni, hogy Kolozsvár város e munka kiadásával magának maradandó emléket emelt. Siessen tehát e város értelmes t. közönsége, e munkát pártfogása alá venni és terjeszteti, hogy a nagyszorgalmu és szaktudós íróba minél több kedvet öntsön e munka folytatására, melynek legérdekesebb része az újabbkor története lesz. A ki megszerezte magának ezen 3 részből álló első kötetet, az bizonyára érdekl fogja lapozgatni és benne buvárkodni, s a folytatását minden áron megszerezzi magának.

Székely oklevéltár.

Kiadja a m. történelmi társulat kolozsvári bizottsága,
szerkesztette
Szabó Károly.
1. kötet 1211 — 1519. 1872. Ára 2 forint.